

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2021-10-05

Närvarande: Justitieråden Mahmut Baran, Leif Gäverth och Malin Bonthron

Nya mervärdesskatteregler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin

Enligt en lagrådsremiss den 16 september 2021 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
2. lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m,
3. lag om ändring i lagen (2021:000) om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Lars Mattisson och rättssakkunniga Sofie Abdsaleh.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen

Övergångsbestämmelser

Genom de föreslagna ändringarna av mervärdesskattelagen ska delar av rådets direktiv (EU) 2021/1159 av den 13 juli 2021 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller tillfälliga undantag för import och vissa leveranser, med anledning av covid-19-pandemin genomföras. Ändringarna innebär i huvudsak att varor och tjänster som EU-organ förvärvar ska undantas från mervärdesskatt om förvärven görs i syfte att hantera covid-19-pandemin. Avsikten är att förvärv som skänks vidare till en medlemsstat eller en tredje part ska kunna undantas från mervärdesskatt. Direktivet ska genomföras senast den 31 december 2021.

Enligt artikel 2 i ändringsdirektivet ska medlemsstaterna tillämpa de åtgärder som föreskrivs i artikel 1 från och med den 1 januari 2021. Av artikel 1 framgår att undantaget från skatteplikt omfattar leveranser och tillhandahållanden. De nya reglerna ska således träffa leveranser och tillhandahållanden från och med det angivna datumet. Utöver det innehåller direktivet inte några särskilda övergångsbestämmelser med avseende på den retroaktiva tillämpningen. Av skäl 5 till direktivet framgår bl.a. att den retroaktiva tillämpningen behövs för att undvika att de åtgärder som vidtas för att hantera effekterna av covid-19-pandemin förlorar sin verkan. Där framgår också att justeringar som krävs med avseende på transaktioner som ursprungligen beskattades skulle kunna göras genom användning av redan införda korrigeringsmekanismer, t.ex. i en efterföljande mervärdesskattedeklaration.

Enligt de föreslagna övergångsbestämmelserna i lagrådsremissen ska den retroaktiva tillämpningen ske med utgångspunkt i tidpunkten för skattskyldighetens inträde per den 1 januari 2021. Undantaget ska alltså tillämpas retroaktivt om skattskyldighet inträtt den

1 januari 2021 eller senare. Den retroaktiva tillämpningen ska i praktiken hanteras så att om mervärdesskatt tagits ut på en transaktion som omfattas av det föreslagna undantaget får EU-organet vända sig till säljaren för att återfå tidigare erlagd mervärdesskatt. Säljaren har möjlighet att återfå tidigare redovisad mervärdesskatt på den undantagna omsättningen vid utfärdande av en kreditnota. Säljaren ska sedan redovisa det ändrade beloppet i samband med att kreditnotan ställs ut. När det gäller sådana förvärv som ger rätt till återbetalning får EU-organet ansöka hos Skatteverket om att återfå den ingående skatten på tidigare förvärv.

Av 1 kap. 3 § första stycket mervärdesskattelagen följer att skyldigheten att betala mervärdesskatt inträder när varan har levererats eller tjänsten har tillhandahållits. Enligt andra stycket inträder dock skattskyldigheten när ersättningen inflyter kontant eller på annat sätt kommer den som omsätter varan eller tjänsten till godo om den som omsätter varan eller tjänsten får ersättningen helt eller delvis för en beställd vara eller tjänst före tidpunkten för leveransen av varan eller tillhandahållandet av tjänsten. Detta gäller endast om omsättningen är skattepliktig när ersättningen kommer den som omsätter varan eller tjänsten till godo.

Såsom förslagen till övergångsbestämmelser är utformade torde undantaget från skatteplikt inte gälla leverans av en vara eller tillhandahållande av en tjänst som har utförts eller kommer att utföras efter den 1 januari 2021 om ersättningen har betalats före det datumet.

För det fall det bedöms att det kan ha förekommit betalningar före det ovan angivna datumet för förvärv som de nya bestämmelserna ska träffa, bör det klarläggas i det fortsatta lagstiftningsarbetet om denna effekt är avsedd.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.